

ОТЧЕТ

на Декана на Финансово-счетоводния факултет на УНСС за периода
ноември 2019 – ноември 2023 г.

Уважаеми членове на Общото събрание,

Представям на вашето внимание Отчет на деканското ръководство на Финансово-счетоводния факултет за неговия мандат (25.11.2019 – 15.11.2023 г.).

Отчетът е структуриран в три основни направления:

- учебна работа;
- научноизследователска дейност;
- качество и международно сътрудничество.

I. Учебна работа

В рамките на отчетния период бяха осъществени следните по-важни дейности:

- обучение на студенти (в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, редовно и дистанционно обучение) и докторанти (в ОНС „Доктор“) в съответствие с действащите учебни планове и актуалния график на учебния процес;
- обсъждане и приемане на нови учебни планове и квалификационни характеристики в ОКС „Бакалавър“: 8 броя, в т.ч.:
  - катедра „Финанси“ – 3 бр.;
  - катедра „Счетоводство и анализ“ – 4 бр.;
  - катедра „Финансов контрол“ – 1 бр.
- обсъждане и приемане на нови учебни планове и квалификационни характеристики в ОКС „Магистър“: 25 броя, в т.ч.:
  - катедра „Финанси“ – 16 бр.;
  - катедра „Счетоводство и анализ“ – 2 бр. (21 бр. нови квалификационни характеристики);
  - катедра „Финансов контрол“ – 7 бр.
- създаване на (нова) съвместна специалност със СА „Д. А. Ценов“, Свищов в ОКС „Магистър“ (катедра „Счетоводство и анализ“);
- обсъждане и приемане на промени в действащите учебни планове в ОКС „Бакалавър“: 8 броя, в т.ч.:
  - катедра „Финанси“ – 2 бр.;
  - катедра „Счетоводство и анализ“ – 1 бр.;
  - катедра „Финансов контрол“ – 5 бр.
- обсъждане и приемане на промени в действащите учебни планове в ОКС „Магистър“: 13 броя, в т.ч.:
  - катедра „Финанси“ – 7 бр.;

- катедра „Счетоводство и анализ“ – 1 бр.;
- катедра „Финансов контрол“ – 5 бр.
- обсъждане и приемане на нови на учебни програми на дисциплини от учебните планове в ОКС „Бакалавър“: 2 броя (катедра „Финанси“ – 1 бр. и катедра „Счетоводство и анализ“ – 1 бр. по дисциплината „Научна етика“);
- обсъждане и приемане на нови на учебни програми на дисциплини от учебните планове в ОКС „Магистър“: 1 брой (катедра „Счетоводство и анализ“ – „Financial statement analysis and cost management“, включена в учебния план по новата дуална магистърска програма между Northern Illinois University – UNWE);
- актуализация на учебни програми на дисциплини от учебните планове в ОКС „Бакалавър“: 171 броя, в т.ч.:
  - катедра „Финанси“ – 43 бр.;
  - катедра „Счетоводство и анализ“ – 98 бр.;
  - катедра „Финансов контрол“ – 30 бр.;
- актуализация на учебни програми на дисциплини от учебните планове в ОКС „Магистър“: 382 броя, в т.ч.:
  - катедра „Финанси“ – 164 бр.;
  - катедра „Счетоводство и анализ“ – 128 бр.;
  - катедра „Финансов контрол“ – 90 бр.
- обезпечаване на учебния процес с учебници и учебни материали:
  - катедра „Финанси“ – 4 учебника, разработване на тестове и задачи;
  - катедра „Счетоводство и анализ“: 8 учебника, 1 монография и тестове за дистанционно обучение;
  - катедра: „Финансов контрол“: 1 електронен интерактивен учебник, 12 учебника, 3 учебни помагала, 1 монография, тестове и задачи, дарение на учебни материали от „МДВ Профешънал едюкейшън“ ЕООД.
- участие в проекти за повишаване на качеството на обучението: 2 броя (катедра „Счетоводство и анализ“ и катедра „Финансов контрол“);
- промени в начина на провеждане на изпитите:
  - катедра „Финанси“ – електронна или присъствена форма на изпити по всички дисциплини; електронен формат на изпитите в дистанционна форма на обучение; държавен изпит в онлайн среда;
  - катедра „Счетоводство и анализ“ – електронна форма на семестриалните изпити и държавния изпит;
  - катедра „Финансов контрол“ – електронна или присъствена форма на изпити по всички дисциплини.

По време на пандемията от COVID-19 всички изпити са проведени в електронна форма.

- редовно обсъждане на резултатите от проведените семестриални и държавни изпити и от защитите на магистърски тези (след всяка сесия);

- обсъждане на посещението на лекции и упражнения на редовни и хонорувани преподаватели;
- анкетни проучвания сред студентите за оценка на качеството на обучение:
  - на университетско ниво – на всички преподаватели;
  - на факултетно ниво – на 39 преподаватели (13 преподаватели от катедра „Финанси“ и 15 преподаватели от катедра „Счетоводство и анализ“ и 11 преподаватели от катедра „Финансов контрол“);
  - самостоятелни анкети от преподавателите.
- редовни срещи със студентите;
- ангажиране на студенти и докторанти в учебни и образователни мероприятия на факултета и на отделните катедри;
- защита на дисертационни трудове: 14 броя, в т.ч.:
  - катедра „Финанси“: 4 бр. за ОНС „Доктор“;
  - катедра „Счетоводство и анализ“: 8 бр. (1 бр. за НС „Доктор на науките“ и 7 бр. за ОНС „Доктор“);
  - катедра „Финансов контрол“: 2 бр. за ОНС „Доктор“.
- зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка: 10 броя, в т.ч.:
  - катедра „Финанси“: 3 бр.;
  - катедра „Счетоводство и анализ“: 3 бр.;
  - катедра „Финансов контрол“: 4 бр.
- зачисляване в редовна докторантура съгласно ПМС №013/1993 г. (Удостоверение от МОН №002498): 1 брой (катедра „Счетоводство и анализ“);
- други:
  - приемане на учебна документация за ОНС „Доктор“ по трите специалности във ФСФ;
  - участия в междууниверситетското студентско състезание CFA Institute Research Challenge за България с отбор, ръководен от проф. д-р Димитър Ненков (катедра „Финанси“). Резултати: 2 първи места (2020 г. и 2021 г.).
  - участие на наши студенти в Международната олимпиада по финансова и актюерна математика. Резултати: 2 златни, 2 сребърни и 1 бронзов медал. (катедра „Финанси“).
  - участие на студенти от сп. „Финанси“ в бизнес игра, организирана съвместно с Финансовия център на IBM България по инициатива на наши възпитаници, които вече работят в центъра;
  - участие на студенти от сп. „Финанси“ в Националния конкурс по одит за студенти „Млад одитор“ (резултати: 1 грамота за първо място и 1 поощрителна награда);
  - участие на преподаватели от катедра „Счетоводство и анализ“ в ICAEW Higher Education Conference 2020, Лондон, Великобритания;
  - номинация на преподавател от катедра „Счетоводство и анализ“ за международната награда CIMA Teaching Excellence Award 2020;

- майсторски класове пред студентите от ОКС „Магистър“ на експерти от големи одиторски компании (катедра „Счетоводство и анализ“);
- приемане на Правила за задаване, разработване, защита и оценяване на дипломни работи на катедра „Финансов контрол“;
- участие на студенти от специалностите на катедра „Финанси“ във Финансовата академия на Kyndryl България;
- срещи с ръководствата на големи одиторски компании (PricewaterhouseCoopers /PwC/ България, Deloitte България, KPMG България и др.), посветени на възможностите за провеждане на стажове, кариерно развитие и практическо обучение на студенти, организиране на публични лекции и спонсорство на различни инициативи;
- осигуряване на облекчени условия за признаване на изпитите от АССА (Асоциация на сертифицираните експерт-счетоводители) на студентите от магистърска програма „Счетоводство, финансов контрол и финанси с преподаване на английски език“;
- регулярно атестиране на всички докторанти.

II. Научноизследователска дейност

Резултатите от научноизследователската дейност във факултета могат да бъдат систематизирани така:

- научни публикации: 519 броя, в т.ч.:
  - монографии: 31 бр.;
  - студии, статии и научни доклади: 481 бр.;
  - учебници: 7 бр.
- Броят на индексираните научни публикации е 315 (60,7%), в т.ч.:
  - публикации в издания с импакт ранг SCOPUS: 28 бр.;
  - публикациите с импакт фактор в Web of Science: 4 бр.;
  - публикациите в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове и монографии: 283 бр. (EBSCO – 68 бр., CEEOL – 166 бр., RePec, ProQuest и други бази данни с научна информация – 49 бр.).
- колективни монографии на ФСФ: 2 бр., в т.ч.:
  - България и ЕС: Финанси, Счетоводство, Финансов контрол, 2020 г. (47 статии);
  - България и ЕС: Финанси, Счетоводство, Финансов контрол, 2022 г. (27 статии).
- материално стимулиране на публикационната активност: Правила за разпределение на средствата за материално стимулиране на публикационната активност на академичния състав на ФСФ (приети в края на 2022 г.), които са в съответствие с Правилата за материално стимулиране на публикационна активност на академичния състав на УНСС (II-ри стълб);

- научни прояви:
  - Юбилейна международна научна конференция на тема „Приносите на счетоводството в икономическата наука“, 2020 г., посветена на 100-годишнината на катедрата;
  - Международна научна конференция „Счетоводството – наука, образование, практика“, 2021 г., посветена на 100-та годишнина от рождението на проф. Коста Пергелов и проф. Тотю Тотев;
  - XV-та, XVI-та, XVII-та и XVIII-та международна научна конференция на младите учени на тема „Икономиката на България и Европейския съюз: ...“. Конференцията се организира от ФСФ на УНСС, съвместно с Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ), Alma Mater Studiorum Universita di Bologna-Sede di Rimini – Italia, University of Split, Faculty of Economics – Croatia; Полтавский Университет Экономики и Торговли – Украйна; Луцкий Национальный Технический Университет – Украйна; Lodz University of Technology – Poland; University of Rijeka, Faculty of Economics – Croatia; Ss. Cyril and Methodius University of Skopje – Republic of North Macedonia (2019 г., 2021 г., 2022 г. и 2023 г.).
  - Международна научна конференция „70 години Финансово-счетоводен факултет“ (20 май 2022 г.). Издадени са сборник с научните доклади, представени на конференцията (предстои регистрация в СЕООЛ) и Алманах „70 години Финансово-счетоводен факултет“.
  - Кръгла маса на тема „Оценки за целите на финансовата отчетност“ (катедра „Счетоводство и анализ“, ноември 2022 г.);
  - Кръгла маса на тема „Делото на проф. д.ик.н. Михаил Динев и бъдещето на контрола“, с участието на всички ръководители на контролните институции в държавата, представители на МФ, НАП, НОИ, ИДЕС, АДФИ, КФН, КПНРО и др. (16.12.2022 г.). На 18.09.2023 г. беше открита учебна зала в УНСС на името на проф. д.ик.н. Михаил Динев, с негов барелеф (ауд. 107К).
  - VII-ма, VIII-ма и IX-та международна научна конференция по икономически и парични проблеми, организирани от Центъра за парични и икономически изследвания, Института по икономика и политики при УНСС, катедра „Финанси“ на УНСС и Съюза на икономистите в България (2021 г., 2022 г. и 2023 г.);
  - Шести международен конгрес на RAMICS на тема „Допълващите валутни системи – мост в общностите“ (октомври 2022 г., катедра „Финанси“, Институт по икономика и политики, Център за парични и икономически изследвания, Изследователска асоциация за парични иновации и общностни и допълнителни валутни системи (RAMICS), Нов български университет, Лаборатория за научно-приложни изследвания към ВУЗФ (VUZFLab);

- Научна конференция на тема „Контролът – от кризи към устойчивост“ (катедра „Финансов контрол“, септември 2023 г.);
  - Кръгла маса на тема „Финансовата грамотност на студентите в България: актуални проблеми и предизвикателства“, проведена на 20.09.2023 г.;
  - Кръгла маса на тема „Модерни подходи за диференцирано данъчно облагане, базирано на анализ „риск/полза“, за икономическа устойчивост и обществено здраве“ (06.11.2023 г.);
- и други.
- научни проекти: 20 броя, в т.ч.:
    - международни проекти: 2 бр.;
    - национални проекти: 1 бр.;
    - университетски проекти: 17 бр.

Осем проекта получиха висока оценка от Програмния съвет по НИД на УНСС и бяха включени във Годишните научни сесии на УНСС за 2021 г. и 2022 г.:

- Проект № НИД НИ - 4/2018 „Състояние ,индикатори и подходи за управление на ликвидността и фирмената задлъжнялост в България“ с ръководител доц. д-р Янко Христозов;
- Проект № НИД НИ - 6/2018 „Вариативни подходи на третиране на финансови отчети-оценки ,представяне, превенции на измами“ с ръководител доц. д-р Камелия Савова;
- Проект № НИД НИ - 11/2018 „Проект на модел на финансова дигитална екосистема“ с ръководител доц. д-р Георги Ранчев;
- Проект ФНИ № ДН 15/10 „Иновативната неконвенционална парична политика на водещите централни банки и нейните ефекти за развитие и развиващи се държави с акцент върху България“ с ръководител проф. д-р Силвия Трифонова;
- Проект № НИД НИ - 1/2019 „Предизвикателства на интегрираното развитие на знания и умения в съвременното образование по управленско счетоводство“ с ръководител доц. д-р Николай Орешаров;
- Проект № НИД НИ - 4/2019 „Предизвикателства и проекции в счетоводната система на предприятията от публичния сектор в процеса на изграждане на стандартизирани модели и за признаване отчитане и оповестяване на инфраструктурните активи“ с ръководител проф. д-р Даниела Фесчиян;
- Проект № НИД НИ - 9/2019 „Изследване на съвременните подходи за обучение по счетоводство с цел адаптиране към изискванията на акредитираните професионални организации ИДЕС, ICAEW И АССА“ с ръководител доц. д-р Мария Маркова;
- Проект № НИД НИ - 17/2019 „Изследване на ефектите от влизането в сила на новите международните стандарти за финансово отчитане 9 – финансови инструменти и 17 застрахователни договори върху

финансовата стабилност и ликвидност на застрахователите в България“ с ръководител доц. д-р Атанаска Сланчева.

Всички научни проекти завършват с отпечатването на колективни монографии.

- нови академични длъжности: 12 бр., в т.ч.:
  - професор: 4 бр.;
  - доцент: 5 бр.;
  - главен асистент: 3 бр.

В рамките на отчетния период са атестирани 27 преподаватели, в т.ч.:

- от катедра „Финанси“: 14 бр. (1 професор, 4-ма доценти и 9 главни асистенти);
- от катедра „Счетоводство и анализ“: 6 бр. (4-ма доценти и 2-ма главни асистенти);
- от катедра „Финансов контрол“: 7 бр. (2-ма доценти и 5-ма главни асистенти).

III. Качество и международно сътрудничество

В това направление бяха извършени следните дейности:

- ежегодно актуализиране на целите по качеството на ФСФ;
- актуализиране на Факултетната комисия за осигуряване и оценяване на качеството (ФКООК), съгласно Стандарт 1 на критериалната система на НАОА за институционална акредитация на висшите училища;
- разработване и утвърждаване на Планове за дейността на ФКООК за съответните учебни години;
- 10 заседания на Факултетната Комисия за осигуряване и оценяване на качеството (ФКООК);
- 4 вътрешни одита на ФСФ (08.06.2020 г., 20.04.2021 г., 09.05.2022 г. и 30.05.2023 г.) без забележки и препоръки;
- външен ре-сертификационен одит на УНСС от външната сертификационна организация NQA. Не са идентифицирани несъответствия и на УНСС е дадена ре-сертификация на Системата за управление на качеството (СУК) за съответствие с изискванията на стандарта ISO 9001:2015 (22.06.2020 г.).
- външен контролен одит на СУК на УНСС за съответствие с изискванията на стандарта ISO 9001:2015 от NQA. Не бяха идентифицирани несъответствия (28-29.06.2021 г.).
- посещение на експертна група (ЕГ) на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) в УНСС (15.05.2023 – 17.05.2023 г.) по процедура за последваща институционална акредитация. В срещите по време на посещението на ЕГ взеха участие отговорните заместник-декани на ФСФ – проф. д-р Силвия Трифонова и проф. д-р Емил Асенов.

- ежегодни анкетни проучвания сред студентите за оценка на качеството на обучение;
- вътрешна оценка на работата на асистентите от титулярите на дисциплини по графици, разработени от отговорниците по качеството на трите катедри във ФСФ (гл. ас. д-р Нели Попова – катедра „Финанси“, гл. ас. д-р Николина Николова – катедра „Счетоводство и анализ“ и доц. д-р Таня Атанасова-Дренска, а впоследствие гл. ас. д-р Явор Башев – катедра „Финансов контрол“);
- подписване на 12 нови меморандума / рамкови споразумения за сътрудничество, касаещи ФСФ:
  - На 13.07.2020 г. бе подписан Рамков договор за сътрудничество между УНСС и Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите в България (АДВИБ) с координатор от страна на УНСС – доц. д-р Атанаска Филипова-Сланчева от катедра „Счетоводство и анализ“.
  - На 01.10.2020 г. бе подписан Меморандум за сътрудничество между УНСС и Камарата на професионалните оценители (КПО) с координатор от страна на УНСС – гл. ас. д-р Калина Кавалджиева от катедра „Счетоводство и анализ“.
  - На 20.07.2020 г. е подписан договор между УНСС и Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС) за провеждането в университета на електронни изпити за придобиване на правоспособност на дипломираните експерт-счетоводители.
  - През април 2021 г. бе сключен Меморандум за сътрудничество между УНСС и Прокуратурата на Република България с координатор от страна на УНСС – проф. д-р Снежана Башева, ръководител на катедра „Счетоводство и анализ“.
  - На 14.04.2021 г. бе сключено Споразумение за сътрудничество между УНСС и Фондация „Наука и Образование“ с координатор от страна на УНСС – проф. д-р Силвия Трифонова от катедра „Финанси“.
  - На 06.10.2021 г. бе подписан Меморандум за сътрудничество между УНСС и PARTNERS GROUP Slovakia (PG Словакия) с координатор от страна на УНСС е проф. д-р Силвия Трифонова, зам.-декан по качество и МС на ФСФ.
  - На 21.02.2022 г. УНСС получи официално потвърждение от Консултативния съвет на Международната мрежа за финансово образование (INFE) на ОИСП, че е приет за асоцииран член. Координатор от страна на УНСС е проф. д-р Пресияна Ненкова, ръководител на катедра „Финанси“.
  - На 10.05.2022 г. бе подписан Меморандум за сътрудничество с компанията „Киндрил България“ – част от „Киндрил Инкорпорайтед“ с координатор от страна на УНСС е проф. д-р Димитър Ненков от катедра „Финанси“.

- На 26.10.2022 г. УНСС и „Българска фондова борса – София“ АД („БФБ-София“ АД) подписаха Рамково споразумение за сътрудничество за обучението на висококвалифицирани специалисти в областта на капиталовите пазари. Координатор от страна на УНСС е проф. д-р Силвия Трифонова, катедра „Финанси“.
- На 09.11.2022 г. УНСС и „МДВ Профешънъл едюкейшън“ ЕООД сключиха Меморандум за сътрудничество, като УНСС получава съдействие в процеса на подновяването на акредитацията от страна на Асоциацията на сертифицираните експерт-счетоводители (АССА). Университетската библиотека получи дарение от 20 броя учебници и сборници със задачи от АССА.
- На 16.02.2023 г. бе подписано ново Рамково споразумение за сътрудничество между УНСС и Националната агенция за приходите (НАП) с координатор от страна на УНСС – доц. д-р Даниела Петрова, ръководител на катедра „Финансов контрол“.
- На 04.10.2023 г. бе подписан Меморандум за сътрудничество между УНСС и „Лиднер Имотилиен Мениджмънт“ ЕООД, част от Групата Линднер, Германия с координатор от страна на УНСС – доц. д-р Георги Ранчев.

Отделно, в края на 2020 г. бяха подписани три Меморандума за сътрудничество в образованието и науката и за създаване на клъстери между УНСС, Икономическия университет – Варна и Стопанската академия „Д.А. Ценов“ – Свищов. Първият меморандум е за създаване на клъстер в областта на маркетинга и предприемачеството, вторият – за създаване на клъстер в областта на финансите и счетоводството, а третият – за създаване на клъстер в областта на застраховането, данъците и митниците.

- продължаване на активното сътрудничество с Института на сертифицираните управленски счетоводители (CIMA);
- продължаване на сътрудничеството с Института на дипломираните експерт-счетоводители на Англия и Уелс (Institute of Chartered Accountants in England and Wales, ICAEW);
- продължаване на сътрудничеството с Асоциацията на сертифицираните експерт-счетоводители (Association of Chartered Certified Accountants, АССА) по получената акредитация на УНСС със срок 2023 г. и функциониращата магистърска програма „Счетоводство, финансов контрол и финанси с преподаване на английски език“ („Accounting, Financial Control and Finance taught in English“), срок на обучение 2 семестъра;
- съвместни мероприятия с други висши училища, представители на бизнеса и на професионални организации, в изпълнение на подписани меморандуми и рамкови споразумения за сътрудничество – Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС), Камарата на професионалните оценители (КПО), „Българска фондова борса – София“

АД („БФБ-София“ АД), Deloitte България, Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите в България (АДВИБ), „Кроу България“, част от международната “Crowe Global” (кръгли маси, срещи, публични лекции и др.);

- участие на колеги от ФСФ в значими международни конференции;
- академична мобилност по „Еразъм+“ и други програми;
- регулярно информиране на трите катедри за възможностите за публикуване в международни периодични научни издания и участие в международни научни форуми.

Уважаеми членове на Общото събрание,

В заключение мисля, че с общи усилия, несломим дух и висок професионализъм през този мандат успяхме да постигнем достойни за уважение резултати в учебната работа, научноизследователската дейност, качеството и международното сътрудничество.

Благодаря за Вашето усърдие, отговорност и лоялност към деканското ръководство и лично към мен през целия мандат!

Благодаря за вниманието!

Декан на ФСФ:

15.11.2023 г.

(проф. д-р Р. Брусарски)